

СХВАЛЕНО

педагогічною радою закладу
протокол від 04.10.2021 №2

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом по закладу
від 04.10.2021 №

**Положення про критерії оцінювання навчальних досягнень
здобувачів освіти
Чернівецької ЗОШ І-ІІІ №4**

I. Загальні положення

1. Положення про критерії оцінювання учнів розроблено відповідно до Інструкції з ведення класного журналу учнів 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів (наказ Міністерства освіти і науки №423 від 10 травня 2011 року).

2. Основними видами оцінювання навчальних досягнень учнів є поточне та підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання, а також державна підсумкова атестація. Оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 № 1222.

3. Обов'язковому оцінюванню підлягають навчальні досягнення учнів з предметів інваріантної та варіативної складових робочого навчального плану закладу.

4. Не підлягають обов'язковому оцінюванню навчальні досягнення учнів з факультативних, групових та індивідуальних занять, які фіксуються в окремому (спеціальному) журналі або на сторінках класного журналу за рішенням педради. Учитель несе персональну відповідальність за своєчасне і об'єктивне оцінювання учнів.

5. Учні та батьки мають право персонально одержувати дані про оцінки своєї дитини від учителя і класного керівника.

II. Порядок виставлення оцінок до класного журналу

1. Поточна оцінка виставляється до класного журналу в колонку з надписом, що засвідчує дату проведення заняття, коли здійснювалося оцінювання учня (учениці). Виставлення поточної оцінки підлягає обов'язковій мотивації (коментаря вчителя). Поточна оцінка, як правило, не підлягає коригуванню.

2. Тематична оцінка виставляється до класного журналу в колонку з надписом Тематична без дати. При виставленні тематичної оцінки

враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому проведення окремої тематичної атестації при здійсненні відповідного оцінювання не передбачається. Якщо учень (учениця) був(ла) відсутній(я) на уроках протягом вивчення теми, не виконав(ла) вимоги навчальної програми, у колонку з надписом «Тематична» виставляється н/а (не атестований(а)). Тематична оцінка не підлягає коригуванню.

3. Семестрова оцінка виставляється без дати до класного журналу в колонку з надписом «І семестр», «ІІ семестр». Семестрове оцінювання здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо. З метою реалізації права учнів на корегування оцінки виставляти семестрову оцінку рекомендується за 4 дні до закінчення семестру. Якщо учень (учениця) був(ла) відсутній(я) на уроках протягом семестру, у відповідну клітинку замість оцінки за І семестр чи ІІ семестр виставляється н/а (не атестований(а)).

4. НЕ ВВАЖАЮТЬСЯ ОФІЦІЙНИМИ оцінки, що зафіксовані у записниках, інших особистих облікових журналах учителя, окрім класного.

ІІІ. Порядок проведення контрольних робіт

1. Графік проведення тематичних, контрольних робіт складається до початку І і ІІ семестрів і вивішується щомісячно на інформаційному стенді для учнів та вчителів.

2. В один день може проводитися не більше двох контрольних робіт.

3. Не допускається проведення підсумкових контрольних робіт на останньому уроці певного предмету в семестрі.

4. При виявленні факту списування контрольної роботи за неї може бути виставлена лише оцінка початкового рівня.

5. У випадку довготривалої хвороби учня заступник директора з навчально-виховної роботи разом з учителями-предметниками складає індивідуальний графік консультацій і здачі тематичної (контрольної) роботи з предметів.

6. Результати участі учнів у предметних олімпіадах, конкурсі-захисті МАН міському рівнях можуть позитивно впливати на виставлення тематичних оцінок з даного предмету.

ІV. Порядок коригування оцінок

1. Семестрова і річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Скоригована оцінки виставляються без дати у колонку з надписом

«Скоригована» поруч із колонкою I семестр або II семестр чи Річна. Колонки для виставлення скоригованих оцінок відводяться навіть за відсутності учнів, які виявили бажання їх коригувати.

2. У триденний термін після виставлення оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або з певних причин не були атестовані, звертаються до директора закладу із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій мотивують причину та необхідність його проведення.

3. Наказом директора створюється комісія у складі голови (керівник навчального закладу або його заступника) та членів комісії: голови ПМО, вчителя, який викладає предмет у цьому класі, а також затверджується графік проведення оцінювання.

4. Коригування оцінювання проводиться не пізніше п'яти днів після подання заяви. У разі хвороби учня (учениці) чи інших поважних причин термін може бути подовжено.

5. Члени комісії готують завдання, що погоджуються на засіданні ПМО і затверджуються директором закладу. Завдання мають охоплювати зміст усіх тем, що вивчалися протягом семестру чи року.

6. Оцінювання проводиться у письмовій формі. Письмові роботи зберігаються протягом року.

7. На голову комісії покладається відповідальність за об'єктивність оцінювання та дотримання порядку його проведення. Комісія приймає рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова, річна оцінки не можуть бути нижчими за попередньо виставлені.

8. У разі, якщо учневі не вдалося підвищити результати, запис у колонку Скоригована не робиться.

9. За результатами оцінювання видається відповідний наказ директора.

10. Скоригована семестрова оцінка за I семестр виставляється до початку II семестру, за підсумками II семестру - не пізніше 10 червня поточного навчального року.

11. Підвищення семестрової оцінки учнями:

- 9-х класів - не перешкоджає їх праву на отримання свідоцтва з відзнакою;

- 10-11(12)-х класів - не перешкоджає їх праву бути претендентами на нагородження золотою «За особливі успіхи у навчанні» та срібною «За успіхи у навчанні» медалями.

12. Як виняток може бути дозволено переатестацію певного учбового матеріалу протягом 3-х навчальних днів, але не пізніше дня виставлення тематичної оцінки. У такому разі додаткова оцінка виставляється в журнал. Протокол переатестації зберігається в документації учителя до кінця семестру.

V. Порядок виставлення річних оцінок

1. Річна оцінка виставляється до журналу в колонку з надписом Річна без зазначення дати не раніше, ніж через три дні після виставлення оцінки за II семестр.

2. Річне оцінювання здійснюється за результатами семестрового оцінювання, що проводиться у межах часу, визначеного навчальним планом закладу загальної середньої освіти. Річне оцінювання здійснюється не пізніше 6 робочих днів після завершення II семестру. Під час проведення річного оцінювання результати державної підсумкової атестації учня (вихованця) не враховуються. У випадках, пов'язаних з вибуттям учня (вихованця) із закладу загальної середньої освіти (виїзд за кордон тощо), дозволяється проводити семестрове та річне оцінювання достроково, у тому числі в екстернатній формі здобуття загальної середньої освіти.

3. Учні (вихованці) дев'ятих класів, які завершили здобуття базової середньої освіти (незалежно від форми здобуття) та переводяться до наступного класу чи випускаються із закладу загальної середньої освіти, отримують свідоцтво про базову середню освіту, а учні (вихованці), які за результатами **річного оцінювання** з усіх предметів, що вони вивчали у дев'ятому класі, мають результати навчання високого (10, 11, 12 балів) рівня, - свідоцтво про базову середню освіту з відзнакою.

4. У випадку неатестації учня (учениці) за підсумками двох семестрів у колонку Річна робиться запис н/а (не атестований(а)).

5. Річна оцінка підлягає коригуванню.

6. Для вирішення питань, пов'язаних з коригуванням результатів річного оцінювання, учні (вихованці) (у разі досягнення повноліття), один із їх батьків або інші законні представники можуть подати відповідне звернення до закладу загальної середньої освіти.

7. Для розгляду звернення у закладі загальної середньої освіти може створюватися комісія, порядок діяльності, чисельність і персональний склад якої затверджує керівник відповідного закладу загальної середньої освіти (далі - комісія).

8. Комісія за наслідками розгляду звернень може прийняти рішення про надання рекомендацій щодо:

- скасування, зміни, прийняття нового або залишення рішення педагогічної ради, що оскаржується, без змін;

- проведення коригування результатів річного оцінювання учня (вихованця).

9. Результати розгляду звернення та рекомендації оформлюються протоколом засідання комісії.

10. Відповідно до рекомендацій комісії здійснюється коригування результатів річного оцінювання шляхом повторного семестрового оцінювання (одного або двох семестрів). Повторне семестрове оцінювання проводиться відповідно до письмових завдань, що мають охоплювати зміст усіх тем, вивчених протягом відповідного семестру, та графіка, що затверджує керівник закладу загальної середньої освіти. Результати коригування результатів річного оцінювання оформлюються відповідним наказом керівника закладу загальної середньої освіти.

VI. Інформування про оцінки

1. Учитель-предметник на початку вивчення теми обов'язково ознайомлює учнів із тривалістю її вивчення, загальним змістом, кількістю і строками проведення обов'язкових видів робіт (лабораторних, контрольних інші); з типовими питаннями, прикладами завдань. Пропонує перелік навчальних посібників та додаткову літературу.

2. Із системою та принципами оцінювання навчальних досягнень учнів, правами і обов'язками учнів, порядком виставлення оцінок до журналу класний керівник знайомить учнів і батьків на початку навчального року.

3. Про результати письмових контрольних робіт учні інформуються учителем терміном до 5 робочих днів після виконання контрольної роботи. Результати усних контрольних робіт оголошуються в день їх проведення.

4. Учителі-предметники виставляють оцінки в учнівський щоденник у день отримання оцінки. Не допускається приховування оцінок, порушення термінів їх виставлення.

5. Підсумкові оцінки за семестри й рік повідомляються батькам через табель успішності.

6. Класний керівник видає табель успішності за семестр кожному учневі в останній день навчання.

VII. Орієнтири оцінювання навчальних досягнень учнів

1. Основні функції:

- **контролююча** - визначає рівень досягнень кожного учня (учениці), готовність до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу вчителю відповідно планувати й викладати навчальний матеріал;

- **навчальна** - сприяє повторенню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, вдосконаленню умінь та навичок;
- **діагностико-коригувальна** - з'ясовує причини труднощів, які виникають в учня (учениці) в процесі навчання; виявляє прогалини у засвоєному, вносить корективи, спрямовані на їх усунення;
- **стимулювально-мотиваційна** - формує позитивні мотиви навчання;
- **виховна** - сприяє формуванню умінь відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, рефлексії навчальної діяльності.

2. При оцінюванні навчальних досягнень учнів враховуються:

- характеристики відповіді учня: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність;
- сформованість загальнонавчальних та предметних умінь і навичок;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);
- самостійність оцінних суджень.

3. Характеристики якості знань взаємопов'язані між собою і доповнюють одна одну:

- **Повнота знань** - кількість знань, визначених навчальною програмою.
- **Глибина знань** - усвідомленість існуючих зв'язків між групами знань.
- **Гнучкість знань** - вміння учнів застосовувати набуті знання у стандартних і нестандартних ситуаціях; знаходити варіативні способи використання знань; вміння комбінувати новий спосіб діяльності із вже відомих.
- **Системність знань** - усвідомлення структури знань, їх ієрархії і послідовності, тобто усвідомлення одних знань як базових для інших.
- **Міцність знань** - тривалість збереження їх в пам'яті, відтворення їх в необхідних ситуаціях.

4. Знання є складовою умінь учнів діяти.

Уміння виявляються в різних видах діяльності і поділяються на розумові

і практичні.

Навички - дії доведені до автоматизму у результаті виконання вправ. Для сформованих навичок характерні швидкість і точність відтворення.

Ціннісні ставлення виражають особистий досвід учнів, їх дії, переживання, почуття, які виявляються у відносинах до оточуючого (людей, явищ, природи, пізнання тощо).

У контексті компетентнісної освіти це виявляється у відповідальності учнів, прагненні закріплювати позитивні надбання у навчальній діяльності, зростанні вимог до своїх навчальних досягнень.

5. Рівні навчальних досягнень учнів: початкового, середнього, достатнього, високого. Вони визначаються за такими характеристиками:

Перший рівень - початковий. Відповідь учня (учениці) фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.

Другий рівень - середній. Учень (учениця) відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

Третій рівень - достатній. Учень (учениця) знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь учня (учениця) правильна, логічна, обґрунтована, хоча їм бракує власних суджень.

Четвертий рівень - високий. Знання учня (учениці) є глибокими, міцними, системними; учень (учениця) вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, його (її) навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію. Водночас, визначення високого рівня навчальних досягнень, зокрема оцінки 12 балів, передбачає знання та уміння в межах навчальної програми і не передбачає участі школярів у олімпіадах, творчих конкурсах тощо (таблиця додається).

Кожний наступний рівень вимог вбирає в себе вимоги до попереднього, а також додає нові характеристики.

6. Видами оцінювання навчальних досягнень учнів є поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання та державна підсумкова атестація.

Поточне оцінювання - це процес встановлення рівня навчальних досягнень учня (учениці) в оволодінні змістом предмета, уміннями та навичками відповідно до вимог навчальних програм.

Об'єктом поточного оцінювання рівня навчальних досягнень учнів є

знання, вміння та навички, самостійність оцінних суджень, досвід творчої діяльності та емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності.

Поточне оцінювання здійснюється у процесі поурочного вивчення теми. Його основними завдання є: встановлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок.

Формами поточного оцінювання є індивідуальне, групове та фронтальне опитування; робота з діаграмами, графіками, схемами; зарисовки біологічних об'єктів; робота з контурними картами; виконання учнями різних видів письмових робіт; взаємоконтроль учнів у парах і групах; самоконтроль тощо. В умовах упровадження ДПА/ЗНО особливого значення набуває тестова форма контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів. Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основою для коригування роботи вчителя на уроці.

Тематичному оцінюванню навчальних досягнень підлягають основні результати вивчення теми (розділу).

Тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів забезпечує:

- усунення безсистемності в оцінюванні;
 - підвищення об'єктивності оцінки знань, навичок і вмінь;
 - індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання;
 - систематизацію й узагальнення навчального матеріалу;
- концентрацію уваги учнів до найсуттєвішого в системі знань з кожного предмета.

Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування учнями матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, самостійних, творчих, контрольних робіт) та навчальної активності школярів.

Перед початком вивчення чергової теми всі учні мають бути ознайомлені з тривалістю вивчення теми (кількість занять); кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення; умовами оцінювання.

Оцінка за семестр виставляється за результатами тематичного оцінювання, а **за рік** - на основі семестрових оцінок.

Учень (учениця) має право на підвищення семестрової і річної оцінки. При цьому потрібно мати на увазі, що відповідно до Положення про золоту медаль «За високі досягнення в навчанні» та срібну медаль «За досягнення в

навчанні», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 17.03.08 № 186 та погоджено Міністерством юстиції України № 279/14970 від 02.04.08, підвищення результатів семестрового оцінювання шляхом переатестації не дає підстав для нагородження випускників золотою або срібною медалями.

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
I. Початковий	1	Учень (учениця) може розрізняти об'єкти вивчення
	2	Учень (учениця) відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учень (учениця) відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання
II. Середній	4	Учень (учениця) з допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал, може повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Учень (учениця) відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
	6	Учень (учениця) виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його(її) правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.
III. Достатній	7	Учень (учениця) правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії
	8	Знання учня (учениці) є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і має неточності
	9	Учень (учениця) добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
IV. Високий	10	Учень (учениця) має міцні знання, здатний (а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення, аргументувати їх

	11	Учень (учениця) на високому рівні володіє узагальненими знаннями в обсязі та в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми
	12	Учень (учениця) має системні глибокі знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення

